

Załącznik

do Zarządzenia Nr 90/2015/Z

Prezesa ARR z dnia 19 czerwca 2015 r.

**Warunki uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”
w roku szkolnym 2015/2016**

**Agencja Rynku Rolnego
ul. Nowy Świat 6/12
00-400 Warszawa
*www.arr.gov.pl***

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	3
II.	Akty prawne	3
III.	Definicje	5
IV.	Zgłoszenia szkół podstawowych	6
V.	Zatwierdzanie dostawców oraz szkół podstawowych	10
VI.	Realizacja dostaw	18
VII.	Wnioskowanie o pomoc	20
VIII.	Działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym	24
IX.	Ocena programu	25
X.	Kontrola	26
XI.	Zatwierdzanie podmiotów realizujących zadania z zakresu komunikacji i/lub oceny programu	27
XII.	Dodatkowe informacje	29
XIII.	Formularze i załączniki	30

I. Wprowadzenie

Cel programu

Program „Owoce i warzywa w szkole” skierowany jest do dzieci uczęszczających regularnie do szkół podstawowych, tj. realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego oraz dzieci klas I-III. Celem programu „Owoce i warzywa w szkole” jest trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w ich codziennej diecie na etapie, na którym kształtują się ich nawyki żywieniowe oraz propagowanie zdrowego odżywiania poprzez działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym realizowane w szkołach podstawowych.

II. Akty prawne

Akty prawne UE

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (wraz z późn. zm.).
- 2) Rozporządzenie Rady (UE) nr 1370/2013 z dnia 16 grudnia 2013 r. określające środki dotyczące ustalania niektórych dopłat i refundacji związanych ze wspólną organizacją rynków produktów rolnych.
- 3) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej przeznaczonej na dostarczanie dzieciom w placówkach oświatowych owoców i warzyw świeżych i przetworzonych oraz produktów z bananów w ramach programu „Owoce w szkole” (wraz z późn. zm.).
- 4) Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (wraz z późn. zm.).
- 5) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat

żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (wraz z późn. zm.).

- 6) Decyzja Wykonawcza Komisji nr C(2015) 1993 z dnia 30.03.2015 r. w sprawie ostatecznego przydziału pomocy Unii Europejskiej państwom członkowskim w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole” na okres od dnia 1 sierpnia 2015 r. do dnia 31 lipca 2016 r.

Akty prawne krajowe

1. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 633, z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2011 r. Nr 145, poz. 868 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez Agencję Rynku Rolnego związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce w szkole” (Dz. U. z 2014 r., poz. 1158).
4. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez Agencję Rynku Rolnego związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce i warzywa w szkole” zwane dalej Rozporządzeniem MRiRW.
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. Nr 46, poz. 432, z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących, które służą zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce i warzywa w szkole” (Dz. U. z 2014 r., poz. 1151).
7. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013, poz. 267, z późn. zm.).

Inne dokumenty

Strategia krajowa wdrożenia w Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce i warzywa w szkole” w roku szkolnym 2015/2016.

III. Definicje

1. **SZKOŁA PODSTAWOWA** - szkoły określone w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.) oraz ogólnokształcące szkoły muzyczne I stopnia.

UPRAWNIENI BENEFICJENCI – dzieci regularnie uczęszczające do klas I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, oraz dzieci odbywające obowiązkowe przygotowanie przedszkolne (w rozumieniu art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.)) zorganizowane w szkole podstawowej, których rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili zgodę na udział w programie oraz prowadzonej ocenie programu „Owoce i warzywa w szkole”.

2. **ZATWIERDZENI DOSTAWCY** - podmioty, określone w art. 6 ust. 2 lit. c) - e) ppkt i) Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r., które uzyskały zatwierdzenie Dyrektora OT ARR do uczestnictwa w programie.

ZATWIERDZONE PODMIOTY DO REALIZACJI DZIAŁAŃ Z ZAKRESU KOMUNIKACJI I/LUB OCENY PROGRAMU - podmioty, określone w art. 6 ust. 2 lit. e) ppkt ii) Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r., które uzyskały zatwierdzenie do realizacji działań z zakresu komunikacji i/lub oceny programu.

3. **PORCJA** - składa się z jednego produktu owocowego i jednego produktu warzywnego, które jednorazowo otrzymuje dziecko uczestniczące w programie „Owoce i warzywa w szkole”.
4. **OKRES UDOSTĘPNIANIA** – 10 wybranych tygodni udostępniania owoców i warzyw dzieciom realizującym obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego zorganizowany w szkole podstawowej oraz dzieciom z klas I-III szkół podstawowych we wskazanym okresie w poszczególnych województwach, tj.:

- 1) w I semestrze roku szkolnego 2015/2016:

- a) **21.09.2015 r. - 15.01.2016 r.** - województwo: kujawsko – pomorskie, lubuskie, małopolskie, świętokrzyskie, wielkopolskie,
  - b) **21.09.2015 r. - 22.01.2016 r.** - województwo: podlaskie, warmińsko-mazurskie,
  - c) **21.09.2015 r. - 29.01.2016 r.** - województwo: dolnośląskie, mazowieckie, opolskie, zachodniopomorskie,
  - d) **21.09.2015 r. - 12.02.2016 r.** - województwo: lubelskie, łódzkie, podkarpackie, pomorskie, śląskie,
- 2) w II semestrze roku szkolnego 2015/2016:
- a) **01.02.2016 r. – 17.06.2016 r.** – województwo: kujawsko - pomorskie, lubuskie, małopolskie, świętokrzyskie, wielkopolskie,
  - b) **08.02.2016 r. – 17.06.2016 r.** – województwo: podlaskie, warmińsko-mazurskie,
  - c) **15.02.2016 r. – 17.06.2016 r.** – województwo: dolnośląskie, mazowieckie, opolskie, zachodniopomorskie,
  - d) **29.02.2016 r. – 17.06.2016 r.** – województwo: lubelskie, łódzkie, podkarpackie, pomorskie, śląskie.
5. **WŁAŚCIWY MIEJSCOWO DYREKTOR OT ARR** - w rozumieniu „Warunków” jest to Dyrektor Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego właściwy ze względu na miejsce siedziby podmiotu, położenia szkoły podstawowej ubiegającego/cej się o zatwierdzenie/szkoły podstawowej zgłaszającej chęć uczestnictwa w programie.
6. **OSOBA UPRAWNIONA DO REPREZENTOWANIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ** - dyrektor, zastępca dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły podstawowej, upoważniony przez organ prowadzący szkołę do udzielania pełnomocnictw, może udzielić pełnomocnictwa nauczycielowi lub innemu pracownikowi szkoły do podpisywania dokumentów związanych z realizacją programu „Owoce i warzywa w szkole”.
7. **OSOBAY UPRAWNIONAE DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU UBIEGAJĄCEGO SIĘ O ZATWIERDZENIE** – osoba/y uprawniona/e do reprezentowania podmiotu na podstawie odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego lub zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub innego dokumentu potwierdzającego formę prawną podmiotu.

IV. Zgłoszenia szkół podstawowych

8. Szkoły podstawowe zainteresowane uczestnictwem w programie „Owoce i warzywa w szkole”, do których dzieci uczęszczają regularnie (RK 288/2009 art.2), aby przystąpić do programu mogą:

- 1) złożyć w OT ARR zgłoszenie uczestnictwa w programie i podpisać umowę z zatwierdzonym dostawcą, który będzie dostarczał owoce i warzywa do szkoły, lub
  - 2) uzyskać zatwierdzenie Dyrektora OT ARR i samodzielnie pozyskiwać i udostępniać owoce i warzywa dzieciom realizującym obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego zorganizowany w szkole podstawowej oraz dzieciom z klas I-III oraz wnioskować do ARR o pomoc.
9. Szkoła podstawowa zainteresowana uczestnictwem w programie na zasadach określonych w pkt 8 ppkt 1) składa we właściwym miejscowo OT ARR w terminie określonym w załączniku VI do „Warunków” *Zgłoszenie uczestnictwa szkoły podstawowej w programie „Owoce i warzywa w szkole”* na formularzu stanowiącym załącznik III do „Warunków”, zawierającym oświadczenia i zobowiązania określone w przepisach UE i krajowych (opracowanym i udostępnionym przez ARR zgodnie z § 6 ust. 4 ww. rozporządzenia MRiRW). Szkoły podstawowe, które uzyskają zatwierdzenie do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”, ale w kolejnym semestrze roku szkolnego 2015/2016 będą chciały uczestniczyć w programie na zasadach określonych w pkt 8 ppkt 1) składają we właściwym miejscowo OT ARR zgłoszenie uczestnictwa wraz z **informacją o rezygnacji z zatwierdzenia do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”**.
10. Zgłoszenie musi zawierać wszystkie wymagane informacje i być podpisane przez osoby uprawnione do reprezentowania szkoły podstawowej.
11. W przypadku, gdy zgłoszenie nie spełnia wymagań określonych w pkt 10 „Warunków”, Dyrektor OT ARR wzywa szkołę podstawową do uzupełnienia braków.
12. W przypadku nie uzupełnienia braków formalnych w zgłoszeniu w terminie określonym w wezwaniu zgłoszenie pozostaje bez rozpoznania.
13. W przypadku, gdy zgłoszenie spełnia wymagania określone w pkt 9 - 10 właściwy Dyrektor OT ARR wysyła do szkoły podstawowej *Informację o wpisaniu szkoły podstawowej na listę szkół podstawowych zgłoszonych do udziału w programie „Owoce i warzywa w szkole”*.
14. Na stronie internetowej ARR www.arr.gov.pl, w terminie określonym w załączniku VI do „Warunków” zostanie opublikowana *Lista szkół podstawowych*

zgłoszonych do udziału w programie w danym semestrze roku szkolnego 2015/2016.

15. Po publikacji *Listy szkół zgłoszonych do udziału w programie w danym semestrze roku szkolnego 2015/2016* szkoła podstawowa zawiera *Umowę nieodpłatnego dostarczania owoców i warzyw do szkoły podstawowej w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole”*:

- na formularzu będącym załącznikiem VIII do „Warunków” (opracowanym i udostępnionym przez ARR zgodnie z § 8 ust. 4 ww. rozporządzenia MRiRW),
- wyłącznie z jednym zatwierdzonym dostawcą z opublikowanego na stronie internetowej ARR *Wykazu zatwierdzonych dostawców uczestniczących w programie*,
- na dany semestr roku szkolnego 2015/2016.

16. **Szkoła podstawowa zgłoszona** do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole” zobowiązana jest do:

- 1) zapoznania się i przestrzegania „Warunków” oraz innych przepisów UE i krajowych obowiązujących w poszczególnych latach szkolnych.
- 2) odbierania owoców i warzyw od zatwierdzonych dostawców, bezpłatnego udostępniania ich dzieciom zgodnie z obowiązującym dla danego semestru roku szkolnego sposobem udostępniania, opublikowaną przez ARR *Informacją o łącznej liczbie porcji owoców i warzyw otrzymywanych przez jedno dziecko w danym okresie udostępniania* oraz umowami o których mowa w pkt 15 oraz każdorazowego **sprawdzenia ilości i jakości** dostarczonych poszczególnych rodzajów owoców i warzyw.

W przypadku, gdy dostarczone owoce i warzywa **nie spełniają wymagań** jakościowych lub ich wygląd/zapach budzą jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące świeżości i przydatności do spożycia **nie powinny zostać przyjęte** przez szkołę. Szkoła ma obowiązek **odmówić przyjęcia tych produktów, nie potwierdzać odbioru na dokumentach towarzyszących dostawie i zgłosić taką sytuację do dostawcy i Oddziału Terenowego ARR.**

- 3) zapewnienia prawidłowego wykorzystania owoców i warzyw, zgodnie z zasadami określonymi w stosownych przepisach UE i krajowych, w tym zapewnienia, że owoce i warzywa:

- a) spożywane będą w trakcie zajęć szkolnych, na terenie szkoły podstawowej wyłącznie przez uprawnionych beneficjentów, tj. dzieci realizujące

obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego zorganizowany w szkole podstawowej oraz dzieci z klas I - III, których rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili zgodę na udział w programie oraz prowadzonej ocenie programu¹,

b) nie będą spożywane na przerwach, podczas których dzieciom uczestniczącym w programie wydawane są regularne posiłki (np. obiady),

4) prowadzenia na bieżąco ewidencji dostarczonych i udostępnionych owoców i warzyw w ramach programu, na formularzu stanowiącym załącznik VA do „Warunków”.

Ewidencja powinna zawierać co najmniej następujące informacje:

a) daty i ilości poszczególnych rodzajów owoców i warzyw dostarczonych do szkoły przez zatwierdzonego dostawcę,

b) daty i ilości poszczególnych rodzajów owoców i warzyw udostępnionych dzieciom,

Na wniosek ARR szkoła podstawowa ma obowiązek przekazania kserokopii ww. ewidencji do ARR bezpośrednio lub za pośrednictwem dostawcy. Ww. ewidencja prowadzona przez szkołę podstawową jest przedmiotem kontroli na miejscu.

5) sporządzenia - na podstawie ewidencji określonej w ppkt 4) - i przekazania zatwierdzonemu dostawcy oświadczeń o liczbie porcji owoców i warzyw udostępnionych dzieciom w danym okresie (obejmującym 5 lub 10 tygodni udostępniania), na formularzu stanowiącym załącznik V do „Warunków”,

6) przeprowadzenia w ramach realizacji programu działań towarzyszących o charakterze edukacyjnym (przynajmniej dwa działania w każdym semestrze roku szkolnego), o których mowa w rozdziale VIII,

7) umożliwienia przeprowadzenia oceny programu oraz udziału w prowadzonej ocenie¹,

8) umieszczenia w widocznym miejscu, w pobliżu głównego wejścia do budynku szkoły europejskiego plakatu, informującego, że spożycie owoców i warzyw jest dofinansowane przez Unię Europejską, spełniającego wymagania określone w załączniku III do Rozporządzenia Komisji (WE) nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r.,

---

¹ Szczegółowe informacje dotyczące oceny programu w rozdziale IX „Warunków”

- 9) informowania właściwego miejscowo Dyrektora OT ARR oraz dostawcy, z którym zawarto umowę o wszelkich zmianach mających wpływ na realizację programu, w tym realizację dostaw owoców i warzyw do szkoły,
- 10) sporządzenia na żądanie ARR dodatkowych dokumentów związanych z uczestnictwem w programie „Owoce i warzywa w szkole”,
- 11) przekazania ARR danych niezbędnych do monitorowania programu, w tym m.in. przekazania na formularzu stanowiącym załącznik IX do „Warunków” informacji o rodzaju i formie przeprowadzonych działań towarzyszących, o których mowa w pkt. 52,
- 12) przechowywania dokumentacji związanej z programem „Owoce i warzywa w szkole” przez minimum 5 lat, tj.:
  - a) deklaracji rodziców/opiekunów prawnych wyrażających zgodę na udział dzieci w programie i prowadzonej ocenie programu, lub innych dokumentów w tej sprawie¹,
  - b) umów zawartych z zatwierdzonymi dostawcami,
  - c) dokumentów potwierdzających każdą zrealizowaną dostawę (np. dokumenty WZ),
  - d) kopii oświadczeń o liczbie porcji owoców i warzyw udostępnionych dzieciom, przekazanych zgodnie z zawartą umową zatwierdzonemu dostawcy,
  - e) ewidencji dostarczonych i udostępnionych owoców i warzyw, o której mowa w ppkt 4),
  - f) dokumentacji związanej z przeprowadzeniem działań towarzyszących o charakterze edukacyjnym,
- 13) poddania się wszelkim kontrolom i czynnościom sprawdzającym przeprowadzanym przez komórki organizacyjne pionu kontrolnego ARR oraz inne upoważnione instytucje, w celu dokonania oceny należytego przestrzegania warunków realizacji programu „Owoce i warzywa w szkole” oraz dotyczących go przepisów UE i krajowych, w szczególności kontrolom dokumentacji i kontrolom fizycznym.

V. Zatwierdzanie dostawców oraz szkół podstawowych

- 17.O zatwierdzenie Dyrektora OT ARR do uczestnictwa w programie może ubiegać się:

- 1) szkoła podstawowa określona w art. 6 ust. 2 lit. a) RK nr 288/2009 zainteresowana uczestnictwem w programie na zasadach określonych w pkt 8 ppkt 2) oraz
- 2) podmioty określone w art. 6 ust. 2 lit. c) – e) ppkt i) RK nr 288/2009, tj.:
  - a) dostawca lub dystrybutor,
  - b) organizacja działająca w imieniu szkoły podstawowej lub organu władz oświatowych, a w szczególności – powołana w tym celu,
  - c) inny organ publiczny lub instytucja prywatna odpowiedzialna za zarządzanie dystrybucją świeżych owoców i warzyw.

Podmioty ubiegające się o zatwierdzenie, określone w pkt 17 ppkt 2) zobowiązane są prowadzić działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa lub obrotu owocami, warzywami lub ich przetworami, co najmniej przez 6 miesięcy oraz dysponować niezbędnym wyposażeniem (tj. zapleczem organizacyjnym) zapewniającym prawidłowe przeprowadzenie działań związanych z zakupem, przygotowaniem dostaw oraz dostawą owoców i warzyw.

18. Dostawcy/szkoły podstawowe ubiegający się o zatwierdzenie do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole” zobowiązani są zarejestrować się w Centralnym Rejestrze Przedsiębiorców w ARR². Formularze wniosku o zatwierdzenie dostawcy/szkoły są jednocześnie wnioskami o rejestrację/aktualizację w Centralnym Rejestrze Przedsiębiorców. Dostawca/szkoła zobowiązany/na jest przed wypełnieniem wniosku o zatwierdzenie zapoznać się z Instrukcją wypełniania Formularza Rejestracyjnego [WPR_P1_z1] dostępną na stronie internetowej ARR www.arr.gov.pl w dziale Rejestracja Przedsiębiorców.

19. W celu uzyskania zatwierdzenia do właściwego miejscowo Dyrektora OT ARR:

1. **dostawca** powinien złożyć *Wniosek o zatwierdzenie dostawcy do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”* na formularzu stanowiącym załącznik I do „Warunków” zawierającym oświadczenia i zobowiązania podmiotu określone w przepisach UE i krajowych (**dotyczy dostawców, którzy nie posiadają zatwierdzenia do uczestnictwa w programie**, tj. nie zostali wpisani do wykazu dostawców zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1158)).

---

² Nie dotyczy dostawców/szkół podstawowych, które zostały wcześniej zarejestrowane przez ARR i posiadają nr rejestracyjny CRP nadany przez ARR

2. **szkoła podstawowa** powinna złożyć *Wniosek o zatwierdzenie szkoły podstawowej do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”* na formularzu stanowiącym załącznik II do „Warunków” zawierającym oświadczenia i zobowiązania szkoły podstawowej określone w przepisach UE i krajowych (opracowanym i udostępnionym przez ARR zgodnie z § 5 ust. 3 ww. rozporządzenia MRiRW).

UWAGA!

Podmioty wpisane do wykazu zatwierdzonych dostawców zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1158) **uznaje się za podmioty zatwierdzone.**

Zatwierdzone szkoły podstawowe zainteresowane uczestnictwem w programie „Owoce i warzywa w szkole” w danym semestrze roku szkolnego 2015/2016 zobowiązane są do złożenia we właściwym miejscowo OT ARR **oświadczenia** dotyczącego uczestnictwa w programie (zgodnie z § 5 ust. 2 ww. rozporządzenia MRiRW) **w terminie określonym w załączniku VI do „Warunków” na formularzu stanowiącym załącznik IIA do „Warunków”** (opracowanym i udostępnionym przez ARR zgodnie z § 5 ust. 3 ww. rozporządzenia MRiRW).

20. Wniosek o zatwierdzenie dla swej ważności musi być podpisany przez osobę uprawnioną do reprezentowania dostawcy/szkoły podstawowej.

21. Wniosek o zatwierdzenie musi zawierać wszystkie informacje oraz zobowiązania i oświadczenia, o których mowa w Rozporządzeniu Komisji nr 288/2009 oraz w ww. rozporządzeniu MRiRW.

22. W przypadku, gdy wniosek o zatwierdzenie, o którym mowa w pkt 19 ppkt 1) lub 2):

- a) został złożony przez podmiot spełniający wymagania określone w pkt 17,
- b) jest poprawnie sporządzony,
- c) spełnia wymagania określone w pkt 19 – 21.

Dyrektor OT ARR wydaje *Decyzję o zatwierdzeniu dostawcy/szkoły podstawowej do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”.*

23. W przypadku, gdy wniosek o zatwierdzenie dostawcy/szkoły podstawowej zostanie złożony:

- a) przez placówkę oświatową nie uprawnioną do uczestnictwa w programie,

b) przez podmiot inny niż określony w art. 6 ust. 2 lit. c) - e) ppkt i) Rozporządzenia KE nr 288/2009 lub niespełniający wymagań określonych w pkt 17,

Dyrektor OT ARR wydaje *Decyzję o odmowie zatwierdzenia do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”*.

24. W przypadku, gdy wniosek o zatwierdzenie nie spełnia wymagań określonych w pkt 19 - 21 właściwy Dyrektor OT ARR sporządza dla dostawcy/szkoły podstawowej ubiegających się o zatwierdzenie *Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku o zatwierdzenie*. W przypadku nie usunięcia wskazanych braków w wyznaczonym terminie Dyrektor OT ARR pozostawia wniosek bez rozpoznania.

25. ARR prowadzi i umieszcza na stronie internetowej www.arr.gov.pl *Wykaz zatwierdzonych dostawców uczestniczących w programie „Owoce i warzywa w szkole”*.

Uwaga!

Dostawy owoców i warzyw w danym semestrze roku szkolnego 2015/2016 mogą być realizowane wyłącznie przez podmioty, które do dnia zawarcia umowy ze szkołą podstawową, o której mowa w pkt 26 ppkt 1) uzyskały zatwierdzenie do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”.

26. Zatwierdzony dostawca zobowiązany jest:

1) zawrzeć *Umowę nieodpłatnego dostarczania owoców i warzyw do szkoły podstawowej w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole”*:

- na formularzu będącym załącznikiem VIII do „Warunków” (opracowanym i udostępnionym przez ARR zgodnie z § 8 ust. 4 ww. rozporządzenia MRiRW),
- ze szkołami podstawowymi wybranymi z opublikowanej przez ARR *Listy szkół podstawowych zgłoszonych do udziału w programie* w danym semestrze roku szkolnego 2015/2016,
- na dany semestr roku szkolnego 2015/2016,

2) złożyć do właściwego miejscowo Dyrektora OT ARR kopie umów zawartych ze szkołami podstawowymi w terminie określonym w załączniku VI do „Warunków”,

27. **Zatwierdzeni dostawcy** uczestniczący w programie „Owoce i warzywa w szkole”, zobowiązani są do:

- 1) zapoznania się i przestrzegania „Warunków” oraz innych przepisów UE i krajowych obowiązujących w poszczególnych latach szkolnych,
- 2) zapewnienia prawidłowego wykorzystania produktów finansowanych w ramach programu zgodnie z zasadami określonymi w stosownych przepisach UE i krajowych, w tym zapewnienia, iż porcje owoców i warzyw, które zostaną objęte wnioskiem o pomoc zostaną spożyte przez dzieci realizujące obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego zorganizowany w szkole podstawowej oraz dzieci z klas I-III szkół podstawowych (RK 288/2009 art. 7 ust. 1 lit a),
- 3) poinformowania szkoły podstawowej i zobowiązania jej do prawidłowego wykorzystania dostarczonych owoców i warzyw, zgodnie z przepisami UE i krajowymi, tj. owoce i warzywa:
  - a) spożywane będą w trakcie zajęć szkolnych, na terenie szkoły podstawowej wyłącznie przez uprawnionych beneficjentów, tj. dzieci realizujące obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego zorganizowany w szkole podstawowej oraz dzieci z klas I-III, których rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili zgodę na udział w programie oraz prowadzonej ocenie programu¹,
  - b) nie będą spożywane na przerwach, podczas których dzieciom uczestniczącym w programie wydawane są regularne posiłki np. obiady,
  - c) będą udostępniane w każdym tygodniu co najmniej 2 porcje, ale nie więcej niż 3 porcje zgodnie z obowiązującym sposobem udostępniania (m.in. w zakresie częstotliwości dostaw, rodzaju, ilości i jakości produktów) oraz opublikowaną przez ARR *Informacją o łącznej liczbie porcji owoców i warzyw otrzymywanych przez jedno dziecko w danym okresie udostępniania*,
- 4) dostarczania do szkoły podstawowej różnorodnych porcji owoców i warzyw zgodnie z obowiązującym sposobem udostępniania, zawartymi umowami o których mowa w pkt 26 oraz opublikowaną przez ARR „Informacją”,
- 5) dostarczania do szkół podstawowych wraz z porcjami owoców i warzyw dokumentów potwierdzających każdą zrealizowaną dostawę owoców i warzyw (np. dokumenty WZ),
- 6) prowadzenia ewidencji zawierającej (RK_288/2009 art.7 ust. 3):
  - a) nazwy i adresy szkół podstawowych, do których dostarczane są owoce i warzywa,

- b) ilości poszczególnych rodzajów owoców i warzyw oraz daty ich dostarczenia,
- 7) prowadzenia dokumentacji, w tym magazynowej oraz księgowej dotyczącej działań związanych z realizacją dostaw owoców i warzyw do szkół podstawowych w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole”, zawierającej m.in.:
  - a) umowy zawarte ze szkołami podstawowymi na dostawy owoców i warzyw w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole”,
  - b) faktury, rachunki lub inne dokumenty finansowo-księgowe potwierdzające koszt dostarczonych owoców i warzyw, z uwzględnieniem kosztów dystrybucji (w tym transportu). Dokumenty te powinny zawierać wyszczególnioną cenę każdego dostarczonego produktu oraz stosowne pokwitowanie lub dowód płatności,
- 8) powiadamiania właściwego Dyrektora OT ARR o wszelkich zmianach mających wpływ na administrowanie programem „Owoce i warzywa w szkole”, w tym m.in. rezygnacji z uczestnictwa w programie,
- 9) sporządzenia na żądanie ARR dodatkowych dokumentów związanych z uczestnictwem w programie „Owoce i warzywa w szkole”^(RK_288/2009_art.7 ust.1 lit. e),
- 10) składania wniosków o pomoc obejmującą wyłącznie dostarczone do szkoły podstawowej owoce i warzywa, które zostały udostępnione zgodnie z obowiązującym sposobem udostępniania określonym w załączniku do rozporządzenia MRiRW oraz opublikowaną przez ARR „Informacją”,
- 11) przechowywania dokumentacji związanej z programem „Owoce i warzywa w szkole” przez okres minimum 5 lat, w tym dokumentów o których mowa w ppkt 5) – 7) oraz kopii dokumentów, o których mowa w pkt 10) wraz z załącznikami, (tj. kopiami oświadczeń szkół podstawowych),
- 12) poddania się wszelkim kontrolom i czynnościom sprawdzającym przeprowadzanym przez komórki organizacyjne pionu kontrolnego ARR oraz inne upoważnione instytucje, w celu dokonania oceny należytego przestrzegania warunków realizacji programu „Owoce i warzywa w szkole” oraz dotyczących go przepisów UE i krajowych, w szczególności kontrolom dokumentacji i kontrolom fizycznym,
- 13) zwrotu nienależnie lub nadmiernie wypłaconej kwoty pomocy wraz z odsetkami liczonymi jak od zaległości podatkowych ^(RK_288/2009_art.7 ust.1 lit. c oraz art. 13 ust. 9),

14)w przypadku stwierdzenia nadużycia lub ciężkiego zaniedbania – do zwrotu kwoty odpowiadającej różnicy między kwotą pierwotnie wypłaconą a kwotą, do której zatwierdzony dostawca jest uprawniony (RK_288/2009_art.7 ust.1 lit. d oraz art. 13 ust. 10).

28. Zatwierdzona szkoła podstawowa uczestnicząca w programie „Owoce i warzywa w szkole”, zobowiązana jest do:

- 1) zapoznania się i przestrzegania „Warunków” oraz innych przepisów UE i krajowych obowiązujących w poszczególnych latach szkolnych,
- 2) składania oświadczeń dotyczących uczestnictwa w programie w danym semestrze roku szkolnego 2015/2016 (zgodnie z § 5 ust. 2 ww. rozporządzenia MRiRW) na formularzu stanowiącym załącznik IIA do „Warunków” w terminie określonym w załączniku VI do „Warunków”,
- 3) zapewnienia prawidłowego wykorzystania produktów finansowanych w ramach programu zgodnie z zasadami określonymi w stosownych przepisach UE i krajowych, w tym zapewnienia, iż porcje owoców i warzyw, które zostaną objęte wnioskiem o pomoc zostaną spożyte przez dzieci realizujące obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego zorganizowany w szkole podstawowej oraz dzieci z klas I-III szkół podstawowych (RK 288/2009 art. 7 ust. 1 lit a),
- 4) zakupu owoców i warzyw oraz udostępniania ich dzieciom w każdym tygodniu co najmniej 2 porcji, ale nie więcej niż 3 porcji zgodnie z obowiązującym sposobem udostępniania określonym w załączniku do rozporządzenia MRiRW, w tym m.in. w zakresie częstotliwości dostaw, rodzaju, ilości i jakości produktów, opublikowaną przez ARR *Informacją o łącznej liczbie porcji owoców i warzyw otrzymywanych przez jedno dziecko w danym okresie udostępniania* oraz oświadczeniem zatwierdzonej szkoły podstawowej,
- 5) zapewnienia prawidłowego wykorzystania owoców i warzyw w ramach programu, zgodnie z zasadami określonymi w stosownych przepisach UE i krajowych, tj. owoce i warzywa:
  - a) spożywane będą w trakcie zajęć szkolnych, na terenie szkoły podstawowej wyłącznie przez uprawnionych beneficjentów, tj. dzieci realizujące obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego zorganizowany w szkole podstawowej oraz dzieci z klas I-III, których rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili zgodę na udział w programie oraz prowadzonej ocenie programu¹,

- b) nie będą spożywane na przerwach, podczas których dzieciom uczestniczącym w programie wydawane są regularne posiłki np. obiady,
- 6) prowadzenia na bieżąco ewidencji dostarczonych i udostępnionych owoców i warzyw w ramach programu, na formularzu stanowiącym załącznik VA do „Warunków”.

Ewidencja powinna zawierać co najmniej następujące informacje:

- a) daty i ilości poszczególnych rodzajów owoców i warzyw dostarczonych do szkoły,
- b) daty i ilości poszczególnych rodzajów owoców i warzyw udostępnionych dzieciom.

Na wniosek ARR szkoła podstawowa ma obowiązek przekazania kserokopii ww. ewidencji do ARR. Ww. ewidencja prowadzona przez szkołę podstawową jest przedmiotem kontroli na miejscu.

- 7) prowadzenia dokumentacji, w tym magazynowej oraz księgowej dotyczącej działań związanych z zakupem i udostępnianiem owoców i warzyw w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole”, zawierającej m.in. faktury, rachunki lub inne dokumenty finansowo-księgowe potwierdzające koszt zakupionych owoców i warzyw. Dokumenty te powinny zawierać wyszczególnioną cenę każdego udostępnionego produktu oraz stosowne pokwitowanie lub dowód płatności,
- 8) przeprowadzenia w ramach realizacji programu działań towarzyszących o charakterze edukacyjnym (przynajmniej dwa działania w każdym semestrze roku szkolnego), o których mowa w rozdziale VIII,
- 9) umożliwienia przeprowadzenia oceny programu oraz udziału w prowadzonej ocenie¹,
- 10) umieszczenia w widocznym miejscu, w pobliżu głównego wejścia do budynku szkoły europejskiego plakatu, informującego, że spożycie owoców i warzyw jest dofinansowane przez Unię Europejską, spełniającego wymagania określone w załączniku III do Rozporządzenia Komisji (WE) nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r.,
- 11) powiadamiania właściwego Dyrektora OT ARR o wszelkich zmianach mających wpływ na administrowanie programem „Owoce i warzywa w szkole”, w tym m.in. rezygnacji z uczestnictwa w programie,

- 12) sporządzenia na żądanie ARR, dodatkowych dokumentów związanych z uczestnictwem w programie „Owoce i warzywa w szkole” (RK_288/2009_art.7 ust.1 lit. e),
- 13) składania wniosków o pomoc obejmującą wyłącznie zakupione owoce i warzywa, które zostały udostępnione zgodnie z obowiązującym sposobem udostępniania określonym w załączniku do rozporządzenia MRiRW oraz opublikowaną przez ARR „Informacją”,
- 14) przekazania ARR danych niezbędnych do monitorowania realizacji programu, w tym m.in. przekazania na formularzu stanowiącym załącznik IX do „Warunków” informacji o rodzaju i formie przeprowadzonych działań towarzyszących o charakterze edukacyjnym, o którym mowa w pkt 52,
- 15) przechowywania dokumentacji związanej z programem „Owoce i warzywa w szkole” przez okres minimum 5 lat, w tym:
  - a) deklaracji rodziców/opiekunów prawnych wyrażających zgodę na udział dzieci w programie i prowadzonej ocenie programu¹, lub innych dokumentów w tej sprawie,
  - b) dokumentacji, o której mowa w ppkt 6) - 7), oraz kopii dokumentów, o których mowa w pkt 13),
  - c) dokumentacji związanej z przeprowadzeniem działań towarzyszących o charakterze edukacyjnym,
- 16) poddania się wszelkim kontrolom i czynnościom sprawdzającym przeprowadzanym przez komórki organizacyjne pionu kontrolnego ARR oraz inne upoważnione instytucje, w celu dokonania oceny należytego przestrzegania warunków realizacji programu „Owoce i warzywa w szkole” oraz dotyczących go przepisów UE i krajowych, w szczególności kontrolom dokumentacji i kontrolom fizycznym,
- 17) zwrotu nienależnie lub nadmiernie wypłaconej kwoty pomocy wraz z odsetkami liczonymi jak od zaległości podatkowych (RK_288/2009_art.7 ust.1 lit. c oraz art. 13 ust. 9),
- 18) w przypadku stwierdzenia nadużycia lub ciężkiego zaniedbania – do zwrotu kwoty odpowiadającej różnicy między kwotą pierwotnie wypłaconą a kwotą, do której zatwierdzona szkoła podstawowa jest uprawniona (RK_288/2009 art.7 ust.1 lit. d oraz art. 13. ust. 10).

VI. Realizacja dostaw

29. ARR w oparciu o dane określone w umowach nieodpłatnego dostarczania owoców i warzyw zawieranych między zatwierdzonymi dostawcami a szkołami

podstawowymi oraz oświadczeniach zatwierdzonych szkół podstawowych określa ogólną liczbę dzieci uczestniczących w programie „Owoce i warzywa w szkole” w danym semestrze roku szkolnego.

- 1) W trakcie trwania roku szkolnego:
  - a) dyrektor zatwierdzonej szkoły podstawowej może wystąpić do Dyrektora OT ARR, właściwego ze względu na miejsce położenia szkoły, o objęcie uczestnictwem w programie dzieci z grupy docelowej, które nie zostały objęte oświadczeniem zatwierdzonej szkoły podstawowej,
  - b) dyrektor szkoły podstawowej, która zawarła umowę nieodpłatnego dostarczania owoców i warzyw w ramach programu może wystąpić do Dyrektora OT ARR, właściwego ze względu na siedzibę dostawcy, z którym szkoła podstawowa zawarła umowę, o objęcie uczestnictwem w programie dzieci z grupy docelowej, które nie zostały ujęte w tej umowie.
- 2) Wniosek o objęcie dodatkowych dzieci programem „Owoce i warzywa w szkole” może zostać złożony na formularzu będącym załącznikiem XI do „Warunków” i powinien zawierać co najmniej poniższe informacje:
  - a) nazwa i adres szkoły podstawowej,
  - b) liczba dodatkowych dzieci nieujęta w oświadczeniu zatwierdzonej szkoły podstawowej lub umowie zawartej z dostawcą,
  - c) uzasadnienie zmiany liczby dzieci uczestniczących w programie.
- 3) W przypadku dostępności wolnych środków finansowych Dyrektor OT ARR, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku szkoły podstawowej potwierdza możliwość objęcia uczestnictwem w programie dodatkowych dzieci. Wówczas zatwierdzona szkoła podstawowa zobowiązana jest niezwłocznie złożyć w OT ARR korektę oświadczenia na formularzu stanowiącym załącznik IIA do „Warunków”. Natomiast szkoła podstawowa, która zawarła umowę nieodpłatnego dostarczania owoców i warzyw w ramach programu zobowiązana jest niezwłocznie zawrzeć stosowny aneks do umowy, którego kopię zatwierdzony dostawca zobowiązany jest przekazać do właściwego ze względu na siedzibę dostawcy OT ARR niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.
- 4) W przypadku zmniejszenia się liczby dzieci uczestniczących w programie szkoła podstawowa, która zawarła umowę nieodpłatnego dostarczania owoców i warzyw w ramach programu zobowiązana jest zawrzeć stosowny

aneks do umowy, którego kopię zatwierdzony dostawca zobowiązany jest przekazać do właściwego ze względu na siedzibę dostawcy OT ARR niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

- 5) Aneks do umowy dotyczący zmiany liczby dzieci uczestniczących w programie będzie obowiązywał od tygodnia następującego po tygodniu, w którym został zawarty.

30. ARR opublikuje na stronie internetowej www.arr.gov.pl Informację o łącznej liczbie porcji owoców i warzyw otrzymywanych przez jedno dziecko w danym okresie udostępniania w terminie określonym w załączniku VI do „Warunków”.

31. Owoce i warzywa są udostępniane dzieciom zgodnie z obowiązującym sposobem udostępniania oraz opublikowaną przez ARR (zgodnie z ww. rozporządzeniem MRiRW) *Informacją o łącznej liczbie porcji owoców i warzyw otrzymywanych przez jedno dziecko w danym okresie udostępniania.*

Owoce i warzywa udostępniane dzieciom w ramach programu muszą:

- spełniać wymagania jakościowe i zdrowotne określone w przepisach Unii Europejskiej i przepisach krajowych,
- być gotowe do bezpośredniego spożycia, tj. świeże, czyste, wystarczająco rozwinięte i odpowiednio dojrzałe, zdrowe.

W przypadku soków udostępnionych dzieciom zatwierdzony dostawca/szkoła zobowiązany/na jest posiadać atest producenta/producentów soków określający skład produktu oraz potwierdzający, iż produkt nie zawiera dodatku cukru, substancji słodzących, tłuszczu i soli.

Za jakość owoców i warzyw udostępnianych dzieciom realizującym obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego zorganizowany w szkole podstawowej oraz dzieciom z klas I-III w ramach programu odpowiedzialny/na jest zatwierdzony/na dostawca/szkoła podstawowa.

VII. Wnioskowanie o pomoc

32. **Zatwierdzeni dostawcy** oraz **zatwierdzone szkoły podstawowe** ubiegają się o pomoc z tytułu nieodpłatnego udostępniania owoców i warzyw w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole”. W tym celu zatwierdzony dostawca/szkoła podstawowa powinien/powinna złożyć do właściwego miejscowo Dyrektora OT ARR prawidłowo sporządzony, kompletny i ważny *Wniosek o pomoc* na formularzu stanowiącym załącznik IV do „Warunków”.

33. **Prawidłowo sporządzony, kompletny i ważny wniosek o pomoc może zostać złożony po pierwszych pięciu tygodniach udostępniania i/lub po**

zakończeniu całego dziesięciodniowego okresu udostępniania w danym semestrze, najpóźniej w terminie do ostatniego dnia trzeciego miesiąca następującego po miesiącu, w którym zakończono udostępnianie owoców i warzyw w okresie, którego dotyczy wnioski.

W przypadku wniosków o pomoc składanych dwukrotnie za dany semestr, zatwierdzony dostawca zobowiązany jest złożyć wniosek o pomoc po pierwszych 5, a następnie po kolejnych 5 tygodniach udostępniania **obejmujący szkoły podstawowe, które ujęte były w jednym wniosku dotyczącym pierwszych 5 tygodni udostępniania.**

34. Do wniosku o pomoc **zatwierdzony dostawca zobowiązany** jest dołączyć oświadczenia szkół podstawowych o liczbie porcji owoców i warzyw udostępnionych dzieciom - wystawione przez szkoły, (do których dostawca realizował dostawy zgodnie z zawartymi umowami, o których mowa w pkt 26), na formularzu stanowiącym załącznik V do „Warunków” (opracowanym i udostępnionym przez ARR zgodnie z § 11 ust. 4 ww. rozporządzenia MRiRW). Oświadczenie szkoły podstawowej o liczbie porcji owoców i warzyw udostępnionych dzieciom powinno zostać podpisane przez osoby uprawnione do reprezentowania szkoły podstawowej, po zakończeniu udostępniania owoców i warzyw w danym okresie, którego oświadczenie dotyczy.

W przypadku, gdy zatwierdzony dostawca zakończył dostawy owoców i warzyw do szkół podstawowych w różnych terminach, do danego wniosku o pomoc powinien załączyć oświadczenia szkół podstawowych o liczbie porcji owoców i warzyw udostępnionych dzieciom ze szkół, w których udostępnianie zakończyło się w tym samym miesiącu.

35. Zryczałtowana stawka pomocy dla jednej porcji owocowo - warzywnej wynosi **1,32 PLN**, zgodnie z § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia MRiRW.

36. Wysokość pomocy określana jest jako iloczyn zryczałtowanej stawki pomocy dla 1 porcji oraz liczby porcji owoców i warzyw udostępnionych dzieciom zgodnie z obowiązującym sposobem udostępniania, opublikowaną przez ARR „Informacją” oraz umowami określonymi w pkt 26 i oświadczeniami, o którym mowa w pkt 19 ppkt 2).

37. Jeżeli niektóre owoce lub warzywa **nie** zostały udostępnione w ilości określonej w załączniku do ww. rozporządzenia MRiRW pomoc za porcje udostępnione w tym okresie w przeliczeniu na jedno dziecko, przyznaje się i wypłaca

w wysokości pomniejszonej o iloczyn:

- 1) różnicy minimalnej liczby porcji obejmujących dany owoc lub warzywo określonej dla danego okresu udostępniania i liczby rzeczywiście udostępnionych porcji, obejmujących ten owoc lub warzywo, oraz
- 2) kwoty stanowiącej:
  - a) 50% stawki pomocy, o której mowa w pkt 35 - w przypadku jabłek, marchwi, papryki słodkiej i kalarepy,
  - b) 100% stawki pomocy, o której mowa w pkt 35 - w przypadku gruszek, truskawek, rzodkiewek i soków owocowych,
  - c) 200% stawki pomocy, o której mowa w pkt 35 - w przypadku pomidorów i soków warzywnych lub owocowo-warzywnych,
  - d) 250% stawki pomocy, o której mowa w pkt 35 - w przypadku borówek amerykańskich.

38. Jeżeli prawidłowo sporządzony, kompletny i ważny wniosek, o którym mowa w pkt 32 lub uzupełnienie braków formalnych wniosku/wyjaśnienie zostało złożone do właściwego miejscowo Dyrektora OT ARR w terminie do ostatniego dnia trzeciego miesiąca następującego po miesiącu, w którym zakończono udostępnianie w okresie, którego dotyczy wniosek, zatwierdzonemu dostawcy/szkole podstawowej przysługuje pomoc w pełnej wysokości, o której mowa w pkt 36.

39. Jeżeli prawidłowo sporządzony, kompletny i ważny wniosek, o którym mowa w pkt 32 lub uzupełnienie braków formalnych wniosku/wyjaśnienie zostało złożone do właściwego miejscowo Dyrektora OT ARR w pierwszym miesiącu po terminie wskazanym w pkt 33 kwota należna z tytułu przyznania pomocy ulegnie zmniejszeniu o 5% (RK_288/2009_art.11_ust.3 lit. a).

40. Jeżeli prawidłowo sporządzony, kompletny i ważny wniosek, o którym mowa w pkt 32 lub uzupełnienie braków formalnych wniosku/wyjaśnienie zostało złożone do właściwego miejscowo Dyrektora OT ARR w drugim miesiącu po terminie wskazanym w pkt 33 kwota należna z tytułu przyznania pomocy ulegnie zmniejszeniu o 10% (RK_288/2009_art.11_ust.3 lit. b.).

41. Jeżeli prawidłowo sporządzony, kompletny i ważny wniosek, o którym mowa w pkt 32 lub uzupełnienie braków formalnych wniosku/wyjaśnienie zostało złożone do właściwego miejscowo Dyrektora OT ARR w trzecim miesiącu po terminie wskazanym w pkt 33 lub później, kwota należna z tytułu przyznania

pomocy ulegnie zmniejszeniu o kolejny 1% za każdy następny dzień (RK_288/2009_art. 11_ust. 3).

42. Wniosek o pomoc powinien spełniać m.in. następujące wymagania:

- 1) być złożony przez zatwierdzonego dostawcę/szkołę podstawową,
- 2) być prawidłowo sporządzony i ważny, tj. powinien spełniać następujące wymagania:
  - a) jest poprawny pod względem właściwości miejscowej, tj. wniosek został złożony do właściwego miejscowo Dyrektora OT ARR,
  - b) jest kompletny (tj. zawiera wymagane i poprawne załączniki, o których mowa w pkt 34),
  - c) jest poprawnie sporządzony, tj. zawiera wszystkie wymagane informacje,
  - d) został podpisany przez osobę uprawnioną do reprezentowania zatwierdzonego dostawcy/zatwierdzonej szkoły podstawowej,
- 3) dane dotyczące składu i ilości udostępnionych porcji owoców i warzyw podane we wniosku o pomoc oraz oświadczeniach szkół podstawowych o liczbie porcji owoców i warzyw udostępnionych dzieciom potwierdzają, że owoce i warzywa zostały udostępnione zgodnie z zawartymi umowami/ oświadczeniem zatwierdzonej szkoły (załącznik II A do „Warunków”), obowiązującym sposobem udostępniania owoców i warzyw, opublikowaną przez ARR „Informacją” oraz przepisami unijnymi i krajowymi (dotyczy wniosku o pomoc składanego po 10 tygodniach udostępniania),
- 4) dane dotyczące składu i ilości udostępnionych porcji owoców i warzyw podane we wniosku są zgodne z danymi w oświadczeniach szkół podstawowych o liczbie porcji owoców i warzyw udostępnionych dzieciom,
- 5) wnioskowana kwota pomocy w przeliczeniu na jedną porcję nie przekracza zryczałtowanej stawki pomocy dla 1 porcji.

43. W przypadku, gdy wniosek został złożony przez dostawcę/szkołę podstawową, którzy nie zostali zatwierdzeni do udziału w programie, Dyrektor właściwego miejscowo OT ARR wydaje decyzję o odmowie przyznania pomocy.

44. W przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymagań formalno - prawnych, o których mowa w pkt 42 ppkt 2) lit. b) – d) właściwy Dyrektor OT ARR przesyła do zatwierdzonego dostawcy/szkoły podstawowej *Wezwanie do uzupełnienia braków we wniosku*. W przypadku nie uzupełnienia braków w wyznaczonym terminie Dyrektor OT ARR przesyła do zatwierdzonego dostawcy/szkoły podstawowej *Informację o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania*.

45. W przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymagań, o których mowa w pkt 42 ppkt 3) - 5) właściwy Dyrektor OT ARR przesyła do zatwierdzonego dostawcy/szkoły podstawowej pismo z prośbą o złożenie stosownych wyjaśnień oraz kserokopii ewidencji dostarczonych i udostępnionych owoców i warzyw prowadzonej na formularzu stanowiącym załącznik VA do „Warunków” przez szkoły podstawowe, których dotyczy wnioski o pomoc.

W przypadku, gdy zatwierdzony dostawca/szkoła podstawowa nie przedłoży wyjaśnień w wyznaczonym terminie Dyrektor OT ARR rozpatruje sprawę w oparciu o posiadany materiał dowodowy, tj. na podstawie złożonego wniosku i dokumentów załączonych do wniosku i zależnie od oceny sprawy Dyrektor OT ARR wydaje stosowną decyzję.

46. W przypadku, gdy wniosek spełnia wszystkie wymagania określone w pkt 42, Dyrektor właściwego miejscowo OT ARR wydaje decyzję o przyznaniu pomocy.

47. W przypadku, gdy wniosek spełnia wymagania określone w pkt 42 ppkt 1) i 2), ale przeprowadzona weryfikacja dokumentów wykazała, iż kwota należnej pomocy jest niższa niż kwota pomocy, o którą wnioskował zatwierdzony dostawca/szkoła podstawowa, Dyrektor właściwego miejscowo OT ARR wydaje decyzję o przyznaniu pomocy w części dla ilości, co do których spełnione zostały ww. wymagania.

48. W przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymagań określonych w pkt 42 Dyrektor właściwego miejscowo OT ARR wydaje decyzję o odmowie przyznania pomocy.

49. ARR dokona zapłaty należnej kwoty pomocy nie później niż trzy miesiące od dnia złożenia w OT ARR prawidłowo sporządzonego i ważnego wniosku o pomoc, o którym mowa w pkt 32 (RK_288/2009_art.11_ust. 2). Wypłata pomocy realizowana jest ze środków pochodzących z budżetu UE (88%) i budżetu krajowego (12%).

VIII. Działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym

50. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących, które służą zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce i warzywa w szkole”*, dyrektorzy szkół podstawowych zobowiązani są do zapewnienia zrealizowania przez szkołę działań kształtujących zdrowe nawyki żywieniowe uczniów oraz wzbogacających wiedzę o pochodzeniu produktów rolnych. W ramach ww.

działań dyrektorzy szkół realizują w każdym semestrze roku szkolnego co najmniej dwa z poniższych działań:

- a) organizowanie konkursów i festynów tematycznych z zakresu zdrowego odżywiania,
- b) organizowanie wycieczek do gospodarstw rolnych, gospodarstw ogrodniczych lub zakładów przetwórstwa owoców i warzyw,
- c) organizowanie warsztatów kulinarnych, z uwzględnieniem przekazywania wiedzy o zdrowym odżywianiu,
- d) zakładanie i prowadzenie ogródków szkolnych,
- e) wspólne spożywanie drugiego śniadania, połączone z degustacją owoców i warzyw i ich przetworów oraz upowszechnianiem wśród uczniów wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania,
- f) stosowanie innych sposobów upowszechniania informacji o korzyściach płynących ze spożywania owoców i warzyw i ich przetworów, a także o pochodzeniu i uprawie owoców i warzyw, poprzez organizowanie wystaw, przygotowywanie prezentacji lub wydawanie gazetek.

51. Działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym realizowane są m.in. przy współudziale i zaangażowaniu nauczycieli oraz rodziców dzieci uczestniczących w programie.

52. Szkoły podstawowe uczestniczące w programie zobowiązane są do przekazania do właściwego miejscowo Dyrektora OT ARR w terminie do dnia 30 września 2016 r. informacji o rodzaju i formie przeprowadzonych działań towarzyszących w roku szkolnym 2015/2016 na formularzu stanowiącym załącznik IX do „Warunków” (opracowanym i udostępnionym przez ARR zgodnie z § 2 ww. rozporządzenia MEN).

IX. Ocena programu

53. Zgodnie z art. 12 ust. 2 RK nr 288/2009 Polska zobowiązana jest dokonywać regularnej oceny wdrożenia programu „Owoce i warzywa w szkole”, mającej na celu weryfikację jego skuteczności, tj. określenie czy, i w jakim stopniu osiągnięte zostały zakładane cele programu, w tym jaki jest jego wpływ na nawyki żywieniowe dzieci, w tym spożywanie owoców i warzyw.

54. Prowadzona ocena programu będzie dotyczyć nie tylko spożycia owoców i warzyw, ale m.in. również wpływu działań edukacyjnych na wdrożenie

programu, zwyczajów żywieniowych dzieci i ich rodziców, wiedzy dzieci na temat zasad zdrowego odżywiania.

55. Szkoły podstawowe uczestniczące w programie „Owoce i warzywa w szkole” zobowiązane są umożliwić przeprowadzenie badań z zakresu oceny programu oraz w tej ocenie uczestniczyć. Rodzice/opiekunowie prawni dzieci wyrażając zgodę na udział dzieci w programie godzą się również na udział swój i dzieci w prowadzonej ocenie programu.
56. Badaniu mogą zostać poddane zarówno dzieci, jak i ich rodzice/opiekunowie prawni oraz przedstawiciele szkół.

X. Kontrola

57. W ramach programu „Owoce i warzywa w szkole” przeprowadzane są kontrole na miejscu:
- 1) u zatwierdzonych dostawców,
  - 2) w zatwierdzonych szkołach podstawowych,
  - 3) w szkołach podstawowych, do których dostawy owoców i warzyw realizuje zatwierdzony dostawca,
58. W trakcie kontroli sprawdzane będzie m.in.:
- 1) u zatwierdzonych dostawców:
    - a) dokumentacja dotycząca realizacji programu określona w pkt 27 ppkt 11),
    - b) czy dostawy były realizowane zgodnie z obowiązującym sposobem udostępniania oraz opublikowaną przez ARR „Informacją”,
    - c) czy dostarczone owoce i warzywa zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem określonym w RK nr 288/2009,
    - d) atest producenta/producentów soków dostarczanych przez dostawcę w ramach programu, określający skład produktu oraz potwierdzający, iż produkt nie zawiera dodatku cukru, substancji słodzących, tłuszczu i soli.
  - 2) w szkołach podstawowych określonych w pkt 8 ppkt 1) i 2):
    - a) dokumentacja dotycząca realizacji programu określona odpowiednio w pkt 16 ppkt 12) oraz pkt 28 ppkt 15),
    - b) czy udostępnione owoce i warzywa zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem określonym w RK nr 288/2009,
    - c) czy liczba dzieci realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego zorganizowany w szkole podstawowej oraz w klasach I-III

szkoły podstawowej uczestniczących w programie, jest równa bądź mniejsza od liczby dzieci określonej w umowie zawartej pomiędzy szkołą podstawową a zatwierdzonym dostawcą lub w oświadczeniu zatwierdzonej szkoły podstawowej,

- d) czy został umieszczony plakat dla programu „Owoce i warzywa w szkole”, zgodnie z warunkami określonymi w RK nr 288/2009,
- e) czy w ramach realizacji programu zostały przeprowadzone działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym (przynajmniej dwa działania w każdym semestrze roku szkolnego),
- f) atest producenta/producentów soków udostępnianych dzieciom określający skład produktu oraz potwierdzający, iż produkt nie zawiera dodatku cukru, substancji słodzących, tłuszczu i soli - w przypadku zatwierdzonej szkoły podstawowej,

59. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzone zostanie, że zatwierdzony dostawca/zatwierdzona szkoła podstawowa nie spełnia warunków uczestnictwa w programie określonych m.in. w art. 6 - 7 RK nr 288/2009 oraz w innych stosownych przepisach UE i krajowych, Dyrektor właściwego OT ARR, może:

- 1) cofnąć dostawcy/szkole podstawowej zatwierdzenie do uczestnictwa w programie lub
- 2) zawiesić zatwierdzenie dostawcy/szkole podstawowej na okres od 1 do 12 miesięcy,
- 3) udzielić upomnienia zatwierdzonemu dostawcy/zatwierdzonej szkole podstawowej.

60. Jeżeli w wyniku kontroli przeprowadzonej w szkole podstawowej stwierdzono, że szkoła podstawowa nie spełnia warunków uczestnictwa w programie, Dyrektor właściwego OT ARR może udzielić szkole podstawowej pisemnego upomnienia lub objąć szkołę zakazem korzystania z programu „Owoce i warzywa w szkole”.

XI. Zatwierdzanie podmiotów realizujących zadania z zakresu komunikacji i/lub oceny programu

61. Podmioty realizujące działania z zakresu komunikacji i/lub oceny programu zobowiązane są do uzyskania w tym zakresie zatwierdzenia (RK_288/2009_art.6_ust. 2).

62. O zatwierdzenie w zakresie realizacji działań dotyczących komunikacji i/lub oceny mogą ubiegać się podmioty, które:

- prowadzą działalność, której zakres i charakter, wskazany np. w statucie lub określony w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Ewidencji Działalności Gospodarczej, odpowiada zakresowi wnioskowanego zatwierdzenia,
- posiadają minimum 6 miesięczne doświadczenie w ww. zakresie.

63. Podmiot ubiegający się o zatwierdzenie do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole” zobowiązany jest zarejestrować się w Centralnym Rejestrze Przedsiębiorców w ARR².

Formularz wniosku o zatwierdzenie podmiotu jest jednocześnie wnioskiem o rejestrację/aktualizację w Centralnym Rejestrze Przedsiębiorców. Podmiot zobowiązany jest przed wypełnieniem wniosku o zatwierdzenie zapoznać się z Instrukcją wypełniania Formularza Rejestracyjnego [WPR_P1_z1] dostępną na stronie internetowej ARR www.arr.gov.pl w dziale Rejestracja Przedsiębiorców.

64. W celu uzyskania zatwierdzenia podmiot realizujący zadania z zakresu komunikacji i/lub oceny powinien złożyć w Centrali ARR prawidłowo sporządzony Wniosek o zatwierdzenie podmiotu realizującego zadania z zakresu komunikacji i/lub oceny programu, na formularzu stanowiącym załącznik X do „Warunków” zawierający oświadczenie o prowadzeniu działalności w ww. zakresie, przez co najmniej 6 miesięcy, wraz z krótką charakterystyką posiadanego doświadczenia.

65. Wniosek musi zawierać m.in. zobowiązania podmiotu, o których mowa w Rozporządzeniu Komisji nr 288/2009, w tym do:

- a) wykorzystania przyznanej pomocy na komunikację i/lub ocenę (RK nr 288/2009 art. 7 ust. 1 lit. b),
- b) zwrotu wszelkiej nienależnie wypłaconej pomocy wraz z odsetkami liczonymi jak od zaległości podatkowych, jeżeli okazałoby się iż została ona wykorzystana na cele nie kwalifikujące się do objęcia pomocą zgodnie z Rozporządzeniem Komisji nr 288/2009,
- c) w przypadku stwierdzenia nadużycia lub ciężkiego zaniedbania - do zwrotu kwoty odpowiadającej różnicy pomiędzy kwotą pierwotnie wypłaconą a kwotą do której podmiot jest uprawniony (RK nr 288/2009 art. 7 ust. 1 lit. d),
- d) sporządzania dokumentów towarzyszących, na żądanie udostępnianych właściwym organom (RK nr 288/2009 art. 7 ust. 1 lit. e),
- e) poddania się wszelkim kontrolom i czynnościom sprawdzającym przeprowadzonym przez komórki organizacyjne pionu kontrolnego ARR oraz inne upoważnione instytucje, w celu dokonania oceny należytego

przestrzegania warunków realizacji programu „Owoce i warzywa w szkole” oraz dotyczących go przepisów UE i krajowych.

66. Wniosek o zatwierdzenie dla swej ważności musi być podpisany przez osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu.
67. Zatwierdzone podmioty realizujące działania z zakresu komunikacji i/lub oceny programu „Owoce i warzywa w szkole” zobowiązane są do prowadzenia swoich działań zgodnie z przepisami Rozporządzenia Komisji nr 288/2009, w szczególności w zakresie przestrzegania warunków zatwierdzenia, wnioskowania o pomoc oraz poddania się ewentualnej kontroli.
68. W przypadku, gdy wniosek o zatwierdzenie, o którym mowa w pkt 64 został prawidłowo sporządzony i spełnia wymagania określone w pkt 62 - 66, wydana zostanie *Decyzja o zatwierdzeniu podmiotu do realizacji działań z zakresu komunikacji i/lub oceny programu „Owoce i warzywa w szkole”*.
69. W przypadku, gdy wniosek o zatwierdzenie, o którym mowa w pkt 64 złoży podmiot nie spełniający wymagań określonych w pkt 62, wydana zostanie *Decyzja o odmowie zatwierdzenia podmiotu do realizacji działań z zakresu komunikacji i/lub oceny programu „Owoce i warzywa w szkole”*.
70. W przypadku, gdy wniosek o zatwierdzenie, o którym mowa w pkt 64 nie spełnia wymagań wymienionych w pkt 63 - 66 wystawione zostanie *Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku o zatwierdzenie*. W przypadku nie usunięcia wskazanych braków w wyznaczonym terminie wydana zostanie *Informacja o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania*.
71. Decyzja o zatwierdzeniu podmiotu do realizacji działań z zakresu komunikacji i/lub oceny programu „Owoce i warzywa w szkole” wydawana jest nie później niż w ciągu miesiąca od daty złożenia prawidłowo sporządzonego, kompletnego i ważnego wniosku, o którym mowa w pkt 64 (art. 35 § 3 KPA).

XII. Dodatkowe informacje

72. Formularze wniosków / zgłoszeń oraz szczegółowe informacje można uzyskać w Oddziałach Terenowych ARR, na stronie internetowej www.arr.gov.pl oraz w Telefonicznym Punkcie Informacyjnym 22 661-72-72.
73. Jeżeli dokument nie został złożony na obowiązującej wersji formularza, ale zawiera wszystkie wymagane informacje, uznaje się go za złożony skutecznie, za wyjątkiem formularzy opracowanych i udostępnionych zgodnie z ww. rozporządzeniem MRiRW.

74. Podmiotowi/szkole podstawowej ubiegającemu/ubiegającej się o zatwierdzenie oraz szkole podstawowej zgłoszonej do uczestnictwa w programie nie przysługują względem ARR roszczenia związane z poniesieniem kosztów i zobowiązań wynikających z przygotowania do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”.
75. Wszelkie dokumenty, tj. formularze i załączniki nie powinny zawierać wymazań ani dopisków. W razie pomyłki, zmiany/korekty powinny być dokonywane poprzez wykreślenie błędnych danych (z zachowaniem czytelności błędnego zapisu) i naniesienie danych poprawnych. Obok dokonanej w ten sposób zmiany/korekty musi znajdować się podpis osoby uprawnionej, która ją wprowadziła oraz data wprowadzenia zmiany/korekty. Niewykorzystane/niewypełnione pola tabel należy przekreślić. Jeżeli dokumenty wypełnione są w przeważającej części komputerowo, a jedynie niektóre informacje wpisane są odręcznie, to w przypadku, gdy wpisane odręcznie informacje są przedmiotowo istotne (liczba uczniów, ilość udostępnionych porcji owoców i warzyw), obok musi znajdować się podpis osoby, która je wpisała oraz data, tak, aby możliwa była ocena, kto i kiedy je wprowadził.

XIII. Formularze i załączniki

- Załącznik I** Wniosek o zatwierdzenie dostawcy do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”
- Załącznik II** Wniosek o zatwierdzenie szkoły podstawowej do uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”
- Załącznik IIA** Oświadczenie zatwierdzonej szkoły podstawowej w ramach uczestnictwa w programie „Owoce i warzywa w szkole”
- Załącznik III** Zgłoszenie uczestnictwa szkoły podstawowej w programie „Owoce i warzywa w szkole”
- Załącznik IV** Wniosek o pomoc
- Załącznik V** Oświadczenie szkoły podstawowej o liczbie porcji owoców i warzyw udostępnionych dzieciom
- Załącznik VA** Ewidencja dostarczonych i udostępnionych owoców i warzyw do szkoły podstawowej
- Załącznik VI** Obowiązujące terminy w programie „Owoce i warzywa w szkole”
- Załącznik VII** Sposób udostępniania owoców i warzyw

- Załącznik VIII** Umowa nieodpłatnego dostarczania do szkoły podstawowej owoców i warzyw w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole”
- Załącznik IX** Ankieta dotycząca działań towarzyszących o charakterze edukacyjnym w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole”
- Załącznik X** Wniosek o zatwierdzenie podmiotu realizującego zadania z zakresu komunikacji i/lub oceny programu „Owoce i warzywa w szkole”
- Załącznik XI** Wniosek o objęcie dodatkowych dzieci programem „Owoce i warzywa w szkole”